

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM
GEOINFORMATIKAI KAR

Személygépjárművek ideiglenes behozatali eljárása és a regisztrációs adó bevezetése

SZAKDOLGOZAT

Konzulens:

Dr. Nagy László
címzetes főiskolai docens

Készítette:

Tóth Péter
Levelező tagozat
Igazgatásszervező szak

**Székesfehérvár
2014.**

Székesfehérvár
2014

NYILATKOZAT

Alulírott **Tóth Péter** (neptun kód: [REDACTED]) jelen nyilatkozat aláírásával kijelentem, hogy a **Személygépjárművek ideiglenes behozatali eljárása és a regisztrációs adó bevezetése** című

szakdolgozat

(a továbbiakban: dolgozat) **önálló munkám**, a dolgozat készítése során betartottam a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. tv. szabályait, valamint az egyetem által előírt, a dolgozat készítésére vonatkozó szabályokat, különösen a hivatkozások és idézések tekintetében¹.

Kijelentem továbbá, hogy a dolgozat készítése során az önálló munka kitétel tekintetében a konzulenszt illetve a feladatot kiadó oktatót **nem tévesztettem meg.**

Jelen nyilatkozat aláírásával tudomásul veszem, hogy amennyiben bizonyítható, hogy a dolgozatot **nem magam készítettem**, vagy a dolgozattal kapcsolatban szerzői jogsértés ténye merül fel, a Nyugat-Magyarországi Egyetem **megtagadja a dolgozat befogadását és ellenem fegyelmi eljárást indíthat.**

A dolgozat befogadásának megtagadása és a fegyelmi eljárás indítása nem érinti a szerzői jogsértés miatti egyéb (polgári jogi, szabálysértési jogi, büntetőjogi) jogkövetkezményeket.

Székesfehérvár, 2014. május 22.

.....

Hallgató

¹ 1999. évi LXXVI. tv. 34. § (1) A mű részletét - az átvevő mű jellege és célja által indokolt terjedelemben és az eredetihez híven - a forrás, valamint az ott megjelölt szerző megnevezésével bárki idézheti.

36. § (1) Nyilvánosan tartott előadások és más hasonló művek részletei, valamint politikai beszédek tájékoztatás céljára - a cél által indokolt terjedelemben - szabadon felhasználhatók. Ilyen felhasználás esetén a forrást - a szerző nevével együtt - fel kell tüntetni, hacsak ez lehetetlennek nem bizonyul.

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS	4
2. AZ ÁRU VÁMJOGI SORSÁNAK RENDEZÉSE	7
2.1 Általános rendelkezések	7
2.2 Vámeljárások felsorolása.....	11
3. AZ IDEIGLENES BEHOZATALI ELJÁRÁS ISMERTETÉSE	12
4. A GÉPJÁRMŰVEK IDEIGLENES BEHOZATALI ELJÁRÁSA TELJES BEHOZATALI VÁMMENTESÉSGGEL	15
4.1 Fogalom-meghatározások.....	16
4.2 Közösség vámterületén belül letelepedett személy részére történő ideiglenes behozatalba vétel	17
4.3 Közösség vámterületén kívül letelepedett személy részére történő ideiglenes behozatalba vétel	22
5. GÉPJÁRMŰVEK RÉSZLEGES BEHOZATALI VÁMMENTESÉG MELLETT TÖRTÉNŐ IDEIGLENES BEHOZATALI ELJÁRÁSA	24
6. HARMADIK ORSZÁG HATÓSÁGI JELZÉSÉVEL VALAMINT IDEIGLENES HATÓSÁGI JELZÉSSSEL ELLÁTOTT GÉPJÁRMŰVEK ELLENŐRZÉSÉRE ALKALMAZANDÓ ELJÁRÁSI SZABÁLYOK.....	26
6.1 Közúti forgalomban végrehajtott ellenőrzések során alkalmazandó eljárási szabályok	26
6.2 Eljárási szabályok a Közösség vámterületére Magyarországon keresztül belépésre jelentkező gépjárművek tekintetében	34
6.3 Különleges jelzéssel és ideiglenes rendszám táblával ellátott személygépjárművek ellenőrzése során alkalmazandó eljárási szabályok	36
6.3.1. M betűjelű ideiglenes rendszám tábla használata	37
6.3.2. P betűjelű ideiglenes rendszám tábla használata	39
6.3.3. E betűjelű ideiglenes rendszám tábla használata	40
6.3.4. P,E,M ideiglenes rendszám táblával ellátott személygépjárművek ellenőrzése ..	41
7. A REGISZTRÁCIÓS ADÓ HATÁSA, ALKALMAZÁSÁNAK TAPASZTALATAI ..	43
7.1 A regisztrációs adó hatásai és alakulása 2004-től.....	43
7.2 A regisztrációs adó alkalmazásának tapasztalatai	45
8. ÖSSZEGZÉS	49
9. IRODALOMJEGYZÉK	51

1. BEVEZETÉS

Szakdolgozatomban az ideiglenes behozatali eljárást, az ideiglenes behozatali eljárást gépjárművek tekintetében, valamint az Európai Unió által sokszor kritizált regisztrációs adót kívánom részletesen bemutatni. Ezenkívül a továbbiakban bemutatásra kerül a külföldi és ideiglenes hatósági jelzéssel rendelkező gépjárművek magyarországi használatának feltételei.

Az utóbbi években a magyar utakon egyre gyakrabban látható külföldi rendszámmal rendelkező, de magyar állampolgár által vezetett autók. Az első hullámban érkező szlovák rendszámú jármű áradat után megjelentek a német, brit, amerikai vagy akár valamely arab ország rendszámával rendelkező személygépjárművek is.²

Magyarországon megállapításra került az a tény, hogy már léteznek olyan gazdasági társaságok, akik a vámok és nem közösségi adók elkerülése érdekében vállalták harmadik ország hatósági jelzésével ellátott személygépjárművek magyar forgalomba való bevezetését. Ennek bevett gyakorlata, hogy gazdasági társaságot jegyeznek be külföldre. A cégvezető tisztségviselője az autó tulajdonosa lesz. A vállalkozás nevére megvásárlásra kerül a jellemzően nagy értékű jármű, és kiállításra kerülnek a gazdasági társaság által olyan okmányok, amelyek feljogosítják a magyar állampolgárt a gépjármű magyarországi használatára.

A legtöbb uniós országban nincs regisztrációs adó és súlyadó valamint a forgalomba helyezés költsége is sokkal alacsonyabb a hazainál. Ebből következett, hogy egyre több uniós, tengerentúli, afrikai vagy arab ország hatósági jelzésével ellátott gépjármű volt a magyar utakon. Mint már említettem, ezek a cselekmények az utóbbi pár évben kezdtek elterjedni, de volt egy időszak, amikor számuk rohamosan megnőtt.

A harmadik ország forgalmi rendszámával rendelkező gépjárművek száma az elmúlt pár évben kezdett elszaporodni Magyarországon és ezzel nem a harmadik országból érkező

²http://autovezetes.network.hu/blog/kozlekedes_klub_hirei/trukkok-es-kiskapuk-kulfoldi-rendszammal-magyar-utakon

(Szerbia, Ukrajna) turistákra vonatkozik. Ezek a gépjárművek kivétel nélkül nagy teljesítményű és drága autók, melyek tulajdonosa magyar lakhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezik. Az utóbbi 4-5 év alatt elvégzett ellenőrzések eredményei alapján azt a következtetést lehet levonni, hogy a harmadik országos jelzéssel ellátott gépjárművek használatával egyre gyakrabban történnek visszaélések.

Vannak azért olyan kivételek is, akik nem azért használnak harmadik ország hatósági jelzésével ellátott autót, mert ki akarják kerülni a magyar adórendszert. Ezekbe a csoportokba sorolnám az olyan külföldi diákokat, aki csak meghatározott ideig tartózkodnak az országban tanulás céljából vagy külföldi cégvezetőket, akik rendelkeznek magyarországi vállalkozással is.

Ezen tapasztalatok ismeretében választottam szakdolgozati témámnak a személygépjárművek ideiglenes behozatalát, mivel ez a vámeljárással összekapcsolódik az ideiglenes vagy harmadik ország hatósági jelzésével ellátott gépjárműveinek használatával is. Ennek ellenőrzésében én is részt vettem, mivel magam is a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (továbbiakban: NAV) hivatásos állományú tagja vagyok és a hatékony ellenőrzések érdekében fel kellett készülni minden revizornak a hatályos jogszabályi rendelkezésekből. Szakdolgozatomban ismertetni szeretnék néhány általános rendelkezést, szabályt és fogalmat, amely megkönnyítheti az ideiglenes behozatali eljárás megértését. Továbbá részletesen ismertetem az ideiglenes behozatali eljárást, ezen eljárást személygépjárművek tekintetében valamint az ideiglenes és harmadik országos rendszámátlák használatának feltételeit.

Az érintett gépjárműveknek a közösség területén történő jogszerű használatához a vámjogszabályok egyértelmű kikötéseket határoznak meg. A gépjárművek kizárólag bejelentési kötelezettség teljesítésével, ideiglenes behozatali vámeljárással lefolytatása mellett hozhatóak be a vámterületre. A bejelentés illetve az árunyilatkozat adás módjait, illetve szabályait a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92 EGK tanácsi rendelet, illetve a végrehajtásáról szóló 2454/93 EGK bizottsági rendelet tartalmazza.³

A közösségi és nemzeti pénzügyi érdekek védelmében is lényeges, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal fel tudjon lépni a korábban említett társaságokkal szemben. Fontos tehát,

³ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról
Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet)

hogy mind az Európai Unió külső határszakaszán, mind pedig az árutovábbítási eljárások szerinti rendeltetési hivataloknál szolgálatot teljesítők tisztába legyenek az ezzel kapcsolatos vámjogi rendelkezésekkel.

Magyarországon már ipari méreteket öltött a külföldön forgalomba helyezés a drága autók esetében. Tömegesen kerülnek el itthon élő és magyarországi állandó lakhelyű tulajdonosok az új autókra kiugróan magas regisztrációs adót és a 27%-os általános forgalmi adót. Az állami bevételek csökkenésén túl a külföldi forgalmi rendszámmal rendelkező gépjárművek által okozott károk megtérítése illetve a közúti közlekedés szabályainak betartását szolgáló szankciók érvényesítése is nehézkes. Ennek következtében szükségessé vált a vámhatósági intézkedések bevezetése a közösségi és nemzeti pénzügyi érdekek védelmében.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény egy 25/B §-al egészítették ki, amely jobban korlátozza a magyar tulajdonossal/üzembetartóval rendelkező külföldi gépjárművek magyarországi használatát. A rendelkezés rögzítette, hogy az ország területén főszabályként csak magyar rendszámmal használhatóak a magyar üzembetartóval rendelkező járművek, illetve hogy a magyarországi lakóhellyel rendelkező gépjármű-vezetők Magyarországon csak magyar rendszámmal ellátott járműveket vezethetnek. Az autó használójának illetve üzemben tartójának kell majd igazolnia, hogy jogosult a külföldön regisztrált járművel közlekedni.⁴

A harmadik ország rendszámával ellátott gépjárművek esetén az ideiglenes behozatali vám eljárás indítványozásakor valamint a közúti ellenőrzések során is vizsgálni kell azt, hogy az ideiglenes behozatal feltételei fennállnak-e. A vizsgálatot az indokolja, hogy a gépjárműveket már a beléptetéskor, illetve azt követően a Magyarországon letelepedett természetes személyek a jogszabályban előírt szigorú feltételek mellett is tartósan és folyamatosan használják a vám és nem közösségi adók és díjak megfizetése nélkül.

Ezeknek a gépjárműveknek a behozatala nemcsak a hatályos vámjogszabályok rendelkezéseit sértik, hanem az adójogszabályokban foglalt rendelkezéseket is, azáltal, hogy nem csak a vám és nem közösségi adók nem kerülnek befizetésre, hanem a regisztrációs adó sem. Az Európai Unióhoz csatlakozásunk előtt, 2004. február 1-én

⁴ . 1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről 25/B §

került bevezetésre a regisztrációs adó, amely a vámbevételek pótlására létrehozott adónem hazánkban.

A szakdolgozatomban továbbá kitérek a különleges jelzéssel (E, M, P,) ellátott gépjárművek ellenőrzése során tapasztalt megállapításokra, amelyek használata szintén szigorú feltételekhez van kötve, mivel az ideiglenes rendszám táblák alkalmazása is lehetőséget biztosíthat visszaélésekre a gépjármű behozatalakor, valamint annak hazai forgalomba helyezésekor fizetendő **vám és nem közösségi adók és díjak** megfizetésének elkerülésére.

2. AZ ÁRU VÁMJOGI SORSÁNAK RENDEZÉSE

2.1 Általános rendelkezések

Az áru vámjogi sorsának rendezése a vámeljáráások lefolytatása elsősorban a Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közöségi Vámkódex létrehozásáról (továbbiakban: Vámkódex, Vk.),⁵ a Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közöségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (a továbbiakban: Végrehajtási rendelet, Vhr.)⁶, a közöségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. Törvény (továbbiakban: Törvény, Vtv.)⁷ és a közöségi vámjog végrehajtásának részletes szabályairól szóló 15/2004. (IV. 5.) PM rendelet (továbbiakban: Rendelet, R.)⁸ rendelkezései alapján történik.

Származásuk szerint két árucsoportot különböztetünk meg. Vannak a közöségi és nem közöségi helyzetű áruk.

⁵ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közöségi Vámkódex létrehozásáról

⁶ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közöségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet)

⁷ A közöségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. Törvény

⁸ A közöségi vámjog végrehajtásának részletes szabályairól szóló 15/2004. (IV. 5.) PM rendelet

A Közösségi áruk a Vámkódex_23. cikkében említett feltételek szerint teljes egészében a Közösség vámterületén létrejött vagy előállított áruk, amelyek nem tartalmazzak a Közösség vámterületének részét nem képező országokból vagy területekről importált árut, és a Közösség vámterületének részét nem képező országokból vagy területekről importált áruk, amelyeket szabad forgalomba bocsátottak,

- a Közösség vámterületén belül kizárólag a fent említett árukból létrejött vagy előállított áruk.⁹

A nem közösségi áruk a fenti két bekezdésben említett áruktól eltérő áruk.

A megállapított feltételek szerint a nem közösségi áruk vámjogi sorsa bármely módon rendezhető, annak jellegére vagy mennyiségére, származási, feladási vagy rendeltetési országára való tekintet nélkül.¹⁰

Ha az árut vámeljárással alá kívánjuk vonni, akkor vámáru- nyilatkozatot kell benyújtani a vámhivatal részére. Az árunyilatkozatot meg lehet tenni írásban, vagy egyéb módszerekkel is, amellyel az áru birtokosa ki tudja fejezni, hogy az árut vámeljárással alá kívánja vonni. Az írásbeli vámáru-nyilatkozatot az előírt hivatalos mintának megfelelő nyomtatvány felhasználásával kell elkészíteni. A vámáru-nyilatkozatot alá kell írni, és annak tartalmaznia kell minden olyan adatot, amelyek azokhoz a vámeljárással vonatkozó rendelkezések alkalmazásához nélkülözhetetlenek, amelyre az árut bejelentik.

A vámhivatal 2008 óta biztosítja Magyarországon az ügyfelei részére az elektronikus árunyilatkozat adás és feldolgozás lehetőségét az import vámeljárással tekintetében. Ez alapján árunyilatkozatot nem csak papír alapon lehet benyújtani, hanem elektronikus árunyilatkozat formájában is.

Az alsó fokú vámszervekhez a speciális ügyféli körön kívül eső regisztrált ügyfelek a hivatalos nyitva tartási időn belül nyújthatják be import eljárásban az e-árunyilatkozatot az import áru vám elé állítását követően. A speciális ügyféli kör (a nyilatkozattevő rendelkezik a Végrehajtási rendelet 14a. cikk (1) bekezdés a, vagy c, pontja szerinti AEO tanúsítvánnyal, a nyilatkozattevő/közvetlen képviselő rendelkezik a Végrehajtási rendelet 253. cikk (2)-(3) bekezdése szerinti szabad forgalomba bocsátás, vagy gazdasági

⁹ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról 4. cikk

¹⁰ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról 4. cikk

vámeljárássra vonatkozó egyszerűsített vámkezelési engedéllyel, a nyilatkozattevő rendelkezik a Végrehajtási rendelet 406. cikk (1) bekezdése szerinti közösségi árutovábbítási eljárásra vonatkozó engedélyezett címzetti státusszal) az e-árunyilatkozatot 0-24 óráig nyújthatja be.¹¹ Az e-árunyilatkozatot ahhoz az alsó fokú vámszervhez kell benyújtani, ahol az áru vám elé állítása megtörtént.

Az e-árunyilatkozatot adni kívánó ügyfélnek (rendelkeznie kell VPID/EORI számmal) regisztráltatnia kell magát bármely alsó fokú vámszervnél. Az alsó fokú szervtől kapott aktivációs kóddal tud a KKK (Külső Kommunikációs Központ) web-es felületén e-árunyilatkozatot beküldeni. Az e-árunyilatkozat feldolgozásáról, az esetleges hibákról a beküldő elektronikus üzenet formájában értesül.

Az áruk vám eljárás alá vonására, ha erről a jogszabály eltérően nem rendelkezik az a megyei (fővárosi) vám- és pénzügyőri igazgatóság, illetve az 1. és 2. számú Repülőtéri Igazgatóság illetékes, amelynek az illetékességi területén az árukat vám eljárás alá bejelentik.

A bejelentéshez mellékelni kell azokat az iratokat, amelyek azokhoz a vám eljárásra vonatkozó rendelkezések alkalmazásához szükségesek, amelyre az árut bejelentették. A benyújtott vámáru-nyilatkozatot a vámhatóság azonnal elfogadja, amennyiben vám elé állítás megtörtént.

Vámáru-nyilatkozatot bárki tehet, aki a szóban forgó árut az illetékes vámhatóság elé állítja vagy állíttatja, az összes olyan irattal együtt, amelyek az adott vám eljárásra vonatkozó szabályok alkalmazásához szükségesek. Azonban, ha valamely vámáru-nyilatkozat elfogadása külön kötelezettségeket ró valamely személyre, a bejelentést ennek a személynek vagy ennek a személynek a nevében kell megtenni. A nyilatkozattevőnek a Közösség területén letelepedett személynek kell lennie.

A Közösség területén való letelepedésre vonatkozó feltétel nem vonatkozik azonban azokra a személyekre, akik csak alkalmi jelleggel tesznek vámáru-nyilatkozatot, vagy ideiglenes behozatalra illetve árutovábbítási eljárásra tesznek nyilatkozatot.

¹¹ http://nav.gov.hu/data/cms213354/Elektronikus_arunyilatkozatok.pdf

Ennek tudatában bármely személy képviselőt jelölhet ki a vámhatóságok előtti ügyeinek intézésére.

A képviseletnek két formája lehet:

- közvetett, amikor a képviselő saját nevében, de egy másik személy érdekében jár el.
- közvetlen, amikor a képviselő egy másik személy nevében és érdekében jár el, vagy

„A képviselőnek nyilatkoznia kell arról, hogy a képviselt személy érdekében jár el, valamint arról, hogy a képviselet közvetlen vagy közvetett, és meghatalmazással kell rendelkeznie ahhoz, hogy képviselőként eljárjon.”¹²

A vámhatóság által elfogadott vámáru-nyilatkozatok ellenőrzéséhez a vámhatóság megvizsgálhatja a vámáru-nyilatkozatot mellékleteit, fizikai áruvizsgálatot tarthat és mintát vehet elemzéshez vagy részletes vizsgálathoz. Az áru megvizsgálását és a mintavétel helyére történő szállítást, valamint minden olyan műveletet, amely a vizsgálattal vagy a mintavétellel kapcsolatos, a nyilatkozattevő végzi.

Amennyiben teljesülnek az árunak a szóban forgó eljárás alá vonásának feltételei, és ha az árura nem vonatkozik semmilyen tiltó vagy korlátozó rendelkezés, a vámhatóság kiadhatja az árut, amint elvégezték a vámáru-nyilatkozatban szereplő adatok ellenőrzését, vagy azokat ellenőrzés nélkül elfogadták.

Azokat az árukat, amelyekre vámtartozás képződik, csak akkor adhatja ki a vámhatóság, ha a tartozás megfizetésre került, vagy arra biztosítékot nyújtottak. Ez a rendelkezés azonban nem alkalmazható a részleges behozatali vámmentességgel járó ideiglenes behozatali eljárásra. Azon vámeljárások, amelyekre a kapcsolódó rendelkezések biztosíték nyújtását írja elő, az említett árut addig nem lehet vámeljárás alá vonni, amíg nem nyújtottak biztosítékot.

A vámáru-nyilatkozathoz csatolni kell az áru szabad forgalomba bocsátása iránti kérelem esetén:

- a) számla (ez alapján történik az érték/vámérték meghatározás),

¹² A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról 5. cikk (2),(4)

b) szükség esetén a vámáru-nyilatkozaton lévő áruk vámértékének megállapítása céljából adott vámérték bevallás,

c) a preferenciális tarifális szabályok vagy egyéb, a bejelentett árura vonatkozó jogszabályoktól eltérő intézkedések alkalmazásához szükséges okmányok,

d) minden egyéb okmány, amely a bejelentett áruk szabad forgalomba bocsátását szabályozó rendelkezések alkalmazásához szükséges.

A vámhatóság megkövetelheti, hogy a vámáru-nyilatkozat benyújtásával egyidejűleg a fuvarokmányokat is rendelkezésre bocsássák.

Az áru vámjogi sorsa lehet:

- az áru vámeljárás alá vonásával;
- az áru beléptetésével vámszabad területre vagy vámszabad raktárba
- az áru újra kivitelével a Közösség vámterületéről;
- az áru megsemmisítésével;
- az áru felajánlásával kincstár részére.¹³

2.2 Vámeljárások felsorolása

A nem közösségi áruk vámjogi sorsa rendezhető valamely vámeljárás alá vonással. A szabad forgalomba bocsátással a nem közösségi áru elnyeri a közösségi áru vámjogi helyzetét.

A különböző vámeljárások az alábbiak:

- árutovábbítás;
- szabad forgalomba bocsátás;
- ideiglenes behozatal;
- a vámraktározás;
- aktív feldolgozás;

¹³ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról 4. cikk 15.

- vámfelügyelet melletti feldolgozás;
- passzív feldolgozás;
- kiviteli eljárás.¹⁴

A nem közösségi áru esetében a felfüggesztő eljárások:

- ideiglenes behozatal;
- külső árutovábbítás,
- vámraktározási eljárás,
- aktív feldolgozás felfüggesztő eljárás keretében,
- vámfelügyelet melletti feldolgozás.¹⁵

Gazdasági vámeljárás a következők:

- vámraktározási eljárás,
- passzív feldolgozás,
- aktív feldolgozás,
- vámfelügyelet melletti feldolgozás,
- ideiglenes behozatal¹⁶

3. AZ IDEIGLENES BEHOZATALI ELJÁRÁS ISMERTETÉSE

Miután ismertettem az áru vámjogi sorsának rendezését és pár alapfogalmat, ezek után az ideiglenes behozatali eljárás bemutatásával folytatom, amely szakdolgozatom fő témája is egyben. Már az előző fejezetben is említettem, hogy az ideiglenes behozatal felfüggesztő gazdasági vámeljárás. Felfüggesztő eljárásnak tekintjük, mert a nem közösségi áru behozatala ideiglenes jellegű, az eljárás alá vont áru nem nyeri el a közösségi áru vámjogi helyzetét.

A gazdasági vámeljárásokhoz a NAV által kiadott engedély szükséges. Vámügyekben az engedélyezési eljárás lefolytatására – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a megyei vagy fővárosi vám- és pénzügyőri igazgatóság, illetve az 1. számú Repülőtéri Igazgatóság

¹⁴ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról 4. cikk 15.

¹⁵ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról 84. cikk (1) a,

¹⁶ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról 84. cikk (1) b,

illetékes, amelynek az illetékességi területén a kérelmezett tevékenységet gyakorolni kívánják.

Az ideiglenes behozatali vámeljárást az engedély iránti kérelmet be lehet nyújtani írásbeli árunyilatkozattal vagy elektronikus úton. Az engedély iránti kérelmet az ideiglenes behozatalra vonatkozó szóbeli vámáru-nyilatkozattal is be lehet nyújtani. „Ideiglenes behozatalra engedély annak a személynek a kérelmére adható, aki az árut felhasználja vagy intézkedik annak felhasználásáról.”¹⁷ Az engedély iránti kérelmet is a felhasználás szerint illetékes vámszervhez kell benyújtani.

„A vámhatóság nem engedélyezheti az ideiglenes behozatali eljárás alkalmazását, ha az importáru azonosítását nem lehet biztosítani.”¹⁸ Az azonosság biztosítása általánosságban történhet vámzárral vagy más azonossági jel alkalmazásával. Az ideiglenesen behozott áru azonosságának megállapítása történhet gyári szám alapján műszaki leírással vagy fényképfelvételek alapján is. „A vámhatóság azonban az áru azonosíthatóságának biztosítása nélkül is engedélyezheti az ideiglenes behozatali eljárás alkalmazását, ha az azonosításra szolgáló intézkedések hiánya – tekintettel az áru vagy az elvégzendő művelet jellegére – nem teremt alapot az eljárással való visszaélésre.”¹⁹ A vámeljárást alá vont áruk változatlan állapotban kell maradniuk, az állagmegőrzésre vagy a használatukra vonatkozó intézkedések kivételével. A vámeljárásnál megengedett a javítás és a karbantartás.

„A vámhatóságok határozzák meg azt a határidőt, amelyen belül az importált árut újra kell exportálni, vagy új vámjogi sorsa felől rendelkezni kell. Ennek a határidőnek elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy az engedélyezett felhasználás célja megvalósulhasson.”²⁰ Ennek a határidőnek elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy az engedélyezett felhasználás célja megszülessen.

Az ideiglenes behozatali eljárás lehetővé teszi teljes vagy részleges behozatali vámok alóli mentesség mellett az újra kivitelre szánt nem közösségi áru felhasználását a

¹⁷ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közös Vámkódex létrehozásáról 138. cikk

¹⁸ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közös Vámkódex létrehozásáról 139. cikk

¹⁹ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közös Vámkódex létrehozásáról 139. cikk

²⁰ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közös Vámkódex létrehozásáról 140. cikk (1)

Közösség vámterületén anélkül, hogy a használat miatti szokásos értékcsökkenést kivéve bármilyen változáson mennének keresztül.²¹

Az áruk ideiglenes behozatali eljárás határideje 24 hónap, azonban ez a határidő az ügyfél kérelmére szerződés bemutatása mellett meghosszabbítható. A vámhatóság azonban az érintett személy kérelmére rövidebb határidőt is megállapíthat. A vám eljárás lezárására nyitva álló határidőn belül az ideiglenesen behozott árukat új vámjogi sors alá kell rendelni, ami lehet kiviteli eljárás, szabad forgalomba bocsátás vagy vámraktározási eljárás.²²

Ideiglenes behozatali vám eljárás alatt álló áru szabad forgalomba bocsátása vám eljárásra – az ATA igazolvánnyal vámkezelt termékek kivételével – a megyei (fővárosi) vám- és pénzügyőri igazgatóság, illetve az 1. és 2. számú Repülőtéri Igazgatóság hatásköre, ahol az árut a fenti vám eljárások alá vonták. Természetes személyek által harmadik országból behozott gépjárművek vámkezelésében a lakóhely vagy tartózkodási hely szerint a megyei vám- és pénzügyőri igazgatóság az illetékes.

Amennyiben a teljes vámmentességgel ideiglenesen behozott áru kiviteli eljárását indítványozzák, a gazdálkodó részére **vám és nem közösségi adó** fizetési kötelezettség nem keletkezik. Ha a részleges vámmentességgel ideiglenes behozatali eljárásban vámkezelt áru újra kiviteli eljárását indítványozzák, a fizetendő vám összege minden megkezdett hónapra, amelynek során az árut részleges vámmentesség mellett ideiglenes behozatali eljárás alá vonták a vám összegének 3%-a.

Ha teljes vagy részleges vámmentességgel ideiglenes behozatalban vámkezelt áruk szabad forgalomba bocsátására tesznek indítványt, a gazdálkodó részére vám és általános forgalmi adó fizetési kötelezettség keletkezik. Amennyiben az ideiglenes behozatal alá tartozó áruk tekintetében vámtartozás merül fel az érintett időszakra vonatkozóan, a vám összegére kiegyenlítő kamatot kell felszámítani. Az ideiglenesen behozott áruk vámraktárba történő beraktározásával az importált áru egy új felfüggesztő gazdasági eljárás alá kerül.

²¹ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vám kódex létrehozásáról 137. cikk

²² A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vám kódex létrehozásáról 140. cikk (2)

4. A GÉPJÁRMŰVEK IDEIGLENES BEHOZATALI ELJÁRÁSA TELJES BEHOZATALI VÁMMENTESSÉGGEL

A gépjárművek ideiglenes behozatala történhet teljes behozatali vámmentességgel és történhet részleges behozatali vámmentességgel.

Az ideiglenes behozatali eljárás teljes behozatali vámmentességgel a Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 555-578. cikke szerint adható meg.²³

A gépjárművek ideiglenes behozatali vámeljárás, behozatali vámok alóli teljes mentességgel történő jogcímeit a Vhr. 558 - 561. cikke határozza meg.²⁴

A gépjárművek ideiglenes behozatali eljárás alá vonás feltételeit vizsgálni kell:

- közúti forgalomban végrehajtott ellenőrzések alkalmával,
- Magyarország külső határán a Közösség vámterületére történő beléptetéskor indítványozott ideiglenes behozatali vámeljáráskor,
- árutovábbítási eljárásban magyarországi rendeltetési hivatalhoz továbbított gépjármű ideiglenes behozatali vámeljárás alá vonásakor.

²³ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 555-578 cikk

²⁴ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 558-561cikk

4.1 Fogalom-meghatározások

Közösség területén kívül letelepedett személyek:

- Természetes személy: minden olyan személy, akinek szokásos lakóhelye nem a Közösség területén található.
- Jogi személy vagy személyegyesülés: minden olyan személy, amelynek a székhelye és telephelye a Közösség területén kívül van.

Közösség területén belül letelepedett személyek:

- Természetes személy: minden olyan személy, akinek szokásos lakóhelye a Közösség területén található. (azt a természetes személyt, aki a részére kiállított lakcímkártya szerint magyarországi lakóhellyel rendelkezik, a vámjogszabályok alkalmazása szempontjából Közösségben letelepedettnek kell tekinteni.²⁵
- Jogi személy vagy személyegyesülés: minden olyan személy, amelynek a székhelye vagy telephelye a Közösség területén van.²⁶

Kereskedelmi célú felhasználás: a gépjárműnek személyes díjazás ellenében történő szállítására, illetve áruk akár ingyenesen, akár díjazás ellenében történő, ipari vagy kereskedelmi jellegű szállítására való felhasználását jelenti. Így a felhasználás jellegéből adódóan sport, luxus, terepjáró, pick-up típusú gépjárművek esetén csak nagyon kivételes esetben merülhet fel a kereskedelmi célú használat.

²⁵ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról 4. cikk 1., 2.

²⁶ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról 4. cikk 1., 2.

Magáncélú felhasználás: a gépjárműnek kereskedelmi célú felhasználáson kívüli felhasználását jelenti. Így magáncélú használatnak minősül például az ügynöki tevékenység, üzleti ügyek intézése, üzleti partnerek felkeresése stb.²⁷

4.2 Közösség vámterületén belül letelepedett személy részére történő ideiglenes behozatalba vétel

a) Gépjárművek behozatali vámmentességgel történő ideiglenes behozatala gépjármű bérlettel foglalkozó vállalkozások esetén

A Vhr. 559. cikk alapján történő ideiglenes behozatal a gyakorlatban nagyon ritkán fordul elő. A gépjárművek tekintetében a d) pontban említett jogcímek fordulnak elő leginkább.

A Vhr. 559. cikk d) pontja alapján történő vámeljárást olyan gépjármű esetén lehetséges, amelyet bérbeadással foglalkozó szakszolgáltató cég használ öt napot meg nem haladó időtartamon belüli újra kivitel céljából.²⁸

A Vhr. 559. cikk d) pontja alapján indítványozott vámeljáráskor, illetve a belterületen végzett közúti ellenőrzés során a Közösségben letelepedett természetes személynek igazolnia kell, hogy a bérbeadással foglalkozó szakszolgáltató cég alkalmazásában áll és a gépjárműnek e cég tulajdonában vagy bérleményében kell lennie.²⁹

b) Bérbe vett gépjárművek behozatali vámok alóli teljes mentességgel történő ideiglenes behozatala

²⁷ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 555 cikk (1) b

²⁸ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 559 cikk (1) d.

²⁹ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 559 cikk

A Vhr. 560. cikk (1) bekezdés második fordulata alapján a Közösségben letelepedett természetes személy írásos szerződés alapján bérbe vett – tehát a bérbe adással foglalkozó cég tulajdonában lévő – gépjármű vámeljárását indítványozza magáncélú használatra, alkalomszerűen annak érdekében, hogy

- visszatérjen a Közösségen belüli lakóhelyére (a) pont), vagy
- elhagyja a Közösséget (b) pont).³⁰

A vám eljárás lezárására nyitva álló határidő:

- az a) pont esetében a szerződés hatályba lépésétől 5 nap,
- a b) pont esetén a szerződés hatályba lépésétől számított 2 nap.³¹

A közúti ellenőrzés során a gépjárművet használó Közösségben letelepedett természetes személynek be kell mutatnia a gépjárművet bérbeadó céggel megkötött eredeti írásbeli szerződést, továbbá igazolnia kell, hogy a gépjármű a bérbeadó tulajdonában van. Nyilatkoztatni kell a gépjárművet használó személyt, hogy visszatér a Közösségen belüli lakóhelyére, vagy elhagyja a Közösséget, amelynek megfelelően vizsgálni kell, hogy a szerződés hatályba lépésétől hány nap telt el. Ez abból a célból fontos, hogy a vám eljárás lezárására a jogszabályban biztosított – fentiekben részletezett – idő eltelt-e. Amennyiben igen, úgy a Vk. 204. cikk (1) bekezdés a) pontja alapján vámtartozás keletkezik, amelynek kiszabása érdekében a szükséges intézkedéseket meg kell tenni.³²

A Vhr. 560. cikk (1) bekezdés c) pont alapján történő vám eljárás lefolytatására nincs lehetőség, tekintettel arra, hogy ilyen engedély kiadására Magyarországon eddig nem került sor.³³

³⁰ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 560 cikk (1) a, b

³¹ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 560 cikk (2) a,c

³² A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról 204. cikk (1) a,

³³ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 560 cikk (1) c.

c) Gépjárművek magáncélú használata az üzemeltető utasítása alapján

A Vhr. **560. cikk (1) bekezdés** egy speciális jogcím, amely alapvetően már egy, a Közösségben lévő, harmadik ország hatósági jelzésével ellátott, és a Vhr. 558. cikk alapján ideiglenes behozatali vámeljárással alá vont gépjármű ideiglenes behozatali vámeljárással vonatkozik. A jogcím fő célja az, hogy a Közösség vámterületén kívül letelepedett személy részére ideiglenes behozatali vámeljárással alá vont gépjárművet egy, a Közösség vámterületén belül letelepedett természetes személy használhassa és vonja ideiglenes behozatali vámeljárással alá. A jogcím hiányában a Közösség vámterületén belül letelepedett személy még alkalomszerűen sem használhatná a gépjárművet, figyelemmel a Vhr. 558. cikk (1) bekezdés b) pontjára).³⁴

A Közösségben letelepedett természetes személy abban az esetben használhatja alkalomszerűen és magáncélra az említett, harmadik országban letelepedett természetes személy tulajdonos gépjárművét, ha a tulajdonos maga is a Közösségben tartózkodik. Ebben az esetben a Közösségben letelepedett természetes személy igazoltan a tulajdonos utasításai szerint használhatja a gépjárművet.³⁵

A belterületen végzett közúti ellenőrzés során a gépjárművet használó Közösségben letelepedett természetes személynek igazolnia kell, hogy a gépjármű a megbízó nevében ideiglenes behozatalban van, ő a Közösségben tartózkodik, továbbá rendelkeznie kell a gépjármű eseti használatára vonatkozó megbízással.

d) Harmadik országba letelepedésre készülő természetes személy részére történő ideiglenes behozatal

A Vhr. **561. cikk (1) bekezdés b) pontja** alapján abban az esetben végezhető el a vámeljárással, ha a gépjárművet ideiglenes rendszámmal nyilvántartásba veszik a

³⁴ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 558-560 cikk

³⁵ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 560 cikk

Közösségben letelepedett természetes személy nevében. Ez Magyarországon a „V” betűjelű rendszámmal való ellátást jelenti, amely a regisztrációs adó megfizetését is magával vonja. Ezen jogcímen történő vámeljárásnak feltétele, hogy a Közösségben letelepedett természetes személynek az a célja, hogy a lakóhelyét a harmadik országba áthelyezze.³⁶ A vám eljárás írásbeli árnyilatkozattal (EV okmány) és vámbiztosíték nyújtásával kizárólag természetes személy részére végezhető el, és a gépjárművet a vám eljárástól számított három hónapon belül ki kell vinni a Közösségből.

e) Harmadik országban munkát vállaló természetes személyek részére történő ideiglenes behozatal

A Vhr. **561. cikk (2) bekezdés** alapján a Közösségben letelepedett természetes személy, így a magyar állampolgár kereskedelmi céllal használhatja a harmadik ország hatósági jelzésével ellátott gépjárművet abban az esetben, ha őt a gépjármű harmadik országban letelepedett tulajdonosa munkavégzés céljából alkalmazza, vagy más módon felhatalmazza. A gépjárművet magáncélra kizárólag abban az esetben használhatja a magyar állampolgár, ha az a munkaszerződésben rögzítve van.³⁷

A munkaszerződés alkalmazotti jogviszonyt feltételez a harmadik országban, így meghatalmazás, nyilatkozat stb. nem helyettesíti az alkalmazotti munkaviszonyt igazoló munkaszerződést.

E jogcím alapján Közösségben letelepedett természetes személy részére történő ideiglenes behozatali vám eljárás magáncélú felhasználás esetén abban az esetben lehetséges, ha a gépjármű tulajdonosával megkötött munkaszerződés rendelkezésre áll, és rendelkezik az adott harmadik ország illetékes hatósága által kiadott munkavállalási engedéllyel/vízummal. Továbbá a gépjárművet használó Közösségben letelepedett természetes személynek igazolnia kell, hogy a gépjármű a megbízó (aki a Közösségben nem letelepedett személy) tulajdonában van.

³⁶ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 561 cikk (1) b.

³⁷ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 561 cikk (2)

A belterületen végzett közúti ellenőrzés során vizsgálni kell, hogy az ellenőrzéskor a gépjárművet magán, vagy kereskedelmi célra használják-e. Amennyiben a gépjárművet magáncélra használják, úgy az azt használó Közösségben letelepedett természetes személynek be kell mutatnia az írásbeli munkaszerződést, a munkavállalási engedélyt továbbá igazolnia kell, hogy a gépjármű a munkaadó tulajdonában van. A munkaszerződés tekintetében vizsgálni kell, hogy a magáncélú használatra vonatkozóan van-e kifejezett rendelkezés.

f) Gépjárművek behozatali vámok alóli teljes mentességgel történő ideiglenes behozatala kereskedelmi célra

A Vhr. 561. cikk (3) bekezdés lehetőséget ad a vámhatóság számára, hogy a fentiekben részletezett jogcímeken túli esetekben a Közösségben letelepedett személy részére megadja a behozatali vámok alóli teljes mentességet a gépjármű kereskedelmi célú használata esetén.³⁸

Ebben az esetben a vámeljárási feltétele az írásbeli árnyilatkozat, mivel a használat a későbbi ellenőrzés érdekében csak ebben a formában engedélyezhető. Az írásbeli árnyilatkozat a vámbiztosíték nyújtásától függ.

g) Vámmentességgel történő ideiglenes behozatal vészhelyzet esetén

Ez a lehetőség csak akkor adott a felek számára, ha az ország vagy a Közösség területén vészhelyzet állt elő.

A Vhr. 559. cikk c) pontja alapján történő vámeljárási vészhelyzet esetén merülhet fel, így gépjárművek ezen jogcím alapján történő vámeljárási alá vonása csak rendkívül indokolt esetben lehetséges.

A vámeljárási lezárására nyitva álló időtartam maximum 5 nap lehet.³⁹

³⁸ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 561 cikk (3)

³⁹ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 559 cikk c.

Gyakorlatilag itt csak tehergépjárművekről és egyéb a vészhelyzet során szükséges járművekről van szó.

4.3 Közösség vámterületén kívül letelepedett személy részére történő ideiglenes behozatalba vétel

E személyek által kért ideiglenes behozatali vámeljáras, behozatali vámok alóli teljes mentességgel történő jogcímeit a Vhr. 558. cikk és az 561. cikk (1) bekezdés a) pontja határozza meg az alábbiaknak megfelelően:

a) Gépjárművek behozatali vámok alóli teljes mentességgel történő ideiglenes behozatalba vétele harmadik ország hatósági jelzésével

A Vhr. 558. cikk alapján abban az esetben végezhető el a vámeljáras, ha a gépjárművet a Közösség vámterületén kívül vették nyilvántartásba (harmadik ország rendszámával rendelkezik) és a Közösség területén kívül letelepedett személy használja.⁴⁰

Természetes személyek esetén, ezen jogcím klasszikus esete a harmadik országból érkező turista, aki az itt tartózkodása idejére magával hozza a gépjárművét, majd azt hazautazásakor visszaviszi a harmadik országba.

Nem alkalmazható azonban e jogcím a magyarországi lakóhellyel rendelkező kettős állampolgárok esetében. A vámeljáras lezárására nyitva álló határidőt alapvetően az dönti el, hogy a gépjárműnek kereskedelmi, vagy magáncélú a felhasználása.

Kereskedelmi célú használat esetén a gépjármű, a Vhr. 558. cikk (1) bekezdés c) pontjában meghatározott szállítási művelet végrehajtásához szükséges időtartamig tartózkodhat a Közösségben (Vhr. 562. cikk b) pont).⁴¹

Magáncélú használat esetén a Közösségben nem letelepedett személy a Közösségbe történő belépéstől számított 6 hónapig használhatja a gépjárművet. Ennyi ideg

⁴⁰ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 558 cikk (1) a.

⁴¹ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 562 cikk b.

tartózkodhat a gépjármű a Közösség vámterületén. A Közösség területén meghatározott időtartamú megbízatást teljesítő személyek a megbízatás teljes időtartama alatt használhatják a gépjárművet, azonban ezt a körülményt érvényes munka/tanulmányi szerződéssel igazolni kell.⁴²

b) Gépjárművek behozatali vámok alóli teljes mentességgel történő ideiglenes behozatalba vétele ideiglenes rendszámmal

A Vhr. 561. cikk (1) bekezdés a) pontja alapján abban az esetben végezhető el a vám eljárás, ha a gépjárművet a Közösség vámterületén kívül letelepedett személy részére ideiglenes rendszámmal nyilvántartásba veszik.⁴³ Ez – figyelemmel a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendeletről – Magyarországon a „V” betűjelű rendszámmal történő ellátást jelenti, amely a regisztrációs adó megfizetését is magával vonja, tekintettel arra, hogy a gépjármű Magyarországon forgalomba helyezésre kerül.⁴⁴

E jogcím esetén mind a kereskedelmi, mind a magáncélú használat megengedett. A vám eljárás lezárására nyitva álló határidőnél a fentiekben foglaltakat kell figyelembe venni.

Klasszikus példája az a Közösség vámterületén kívül letelepedett, Magyarországon tanulmányokat folytató diák, aki a Közösségen kívül megvásárolt és ott forgalomba nem helyezett gépjárművét (tehát nem rendelkezik harmadik ország hatósági jelzésével) tanulmányai ideje alatt a Közösségben kívánja használni. Ekkor a közlekedés igazgatási hatóság a gépjárművet „V” betűjelű rendszámmal látja el, amelynek érvényessége a hivatal által meghatározott, a vám eljárás lezárására nyitva álló határidőhöz igazodik.

A tartósan belföldön üzemeltetett, ideiglenes behozatali vám eljárás alá vont járműre olyan V betűjelű ideiglenes rendszámtáblát kell kiadni, amelynek érvényessége a vámhatóság által meghatározott visszaviteli határidőhöz igazodik.

⁴² Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 562 cikk c.

⁴³ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 561 cikk (1) a.

⁴⁴ http://jogszabalykereso.mhk.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=47852.517057

A V betűjelű ideiglenes rendszámtáblát és az ahhoz tartozó forgalmi engedélyt az érvényesség lejártát követően, vagy véglegesen történő kivétel, illetve magyarországi forgalomba helyezés során le kell adni.

5. GÉPJÁRMŰVEK RÉSZLEGES BEHOZATALI VÁMMENTESSÉG MELLETT TÖRTÉNŐ IDEIGLENES BEHOZATALI ELJÁRÁSA

A részleges behozatali vámmentesség melletti ideiglenes behozatali eljárás kérelemre engedélyezhető abban az esetben, ha a Vhr. 558 – 561. cikkeiben meghatározott jogcímek nem állnak fenn, illetve az ott meghatározott feltételek maradéktalanul nem teljesülnek. Természetesen az ügyfél ilyen irányú kérelme esetén is engedélyezhető a részleges behozatali vámmentesség függetlenül attól, hogy a Vhr. 558 – 561. cikkeiben meghatározott feltételek fennállnak-e.⁴⁵

A részleges behozatali vámmentesség esetében a vámeljáráás lefolytatása az általános szabályok szerint történhet meg. A részleges behozatali vámmentesség alkalmazása esetén a vámeljáráás lefolytatása kizárólag egységes vámokmány benyújtása valamint a **vám és nem közösségi adók** összegére nyújtott biztosíték mellett végezhető el. Részleges behozatali vámmentesség történő ideiglenes behozatal esetén a jogszabály nem ad lehetőséget a szóbeli árnyilatkozat megtételére illetve az egyéb módon megtett vámárnyilatkozatra.

A vámbiztosítékot annak a személynek kell szolgáltatnia, aki a tartozásért felelős vagy felelőssé válhat. A biztosíték mértéke a gépjárműnek a szabad forgalomba kerülése esetén felszámítható **vám és nem közösségi adók és díjak** összege. A vámbiztosíték az annak nyújtására kötelezett választása szerint lehet:

- kezességvállalás, hitelintézet által vállalt bankgarancia,
- készpénz letétbe helyezés,
- banki fedezet igazolás vagy,

⁴⁵ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 558-561cikk

- biztosítási szerződés alapján kiállított kötelezvény.

Részleges behozatali vámmentesség alkalmazása mellett történő ideiglenes behozatali vámeljárást esetén az áru után úgynevezett használati vámfizetési kötelezettség is keletkezik.

A fizetendő vám összege minden olyan hónapra vagy töredék hónapra, amelynek során az árut részleges vámmentesség mellett ideiglenes behozatali eljárás alá vonták a vám összegének 3%-a, amelyet akkor kellett volna fizetni az áru után, ha azon a napon bocsátották volna szabad forgalomba, amelyen ideiglenes behozatali eljárás alá vonták. A felszámított behozatali vámok összege nem lépheti túl azt az összeget, amelyet akkor kellett volna felszámítani, ha az érintett árut azon a napon bocsátották volna szabad forgalomba, amikor azt ideiglenes behozatali eljárás alá vonták.

A személygépjárművek ideiglenes behozatala részleges behozatali vámmentességgel fő szabályként újra kiviteli szándékot feltételez, tehát a gépjárművet a Közösség vámterületére bejuttató személynek a jogszabályban meghatározott határidőig ki kell szállítania. Azokat a gépjárműveket, amelyeket tartósan a közösség területén kívánnak üzemeltetni, szabad forgalomba kell bocsátani. A rendszeres tartós használat vámtartozás megfizetése melletti szabad forgalomba bocsátást és regisztrációs adó megfizetésével járó forgalomba hozatalt feltételez.

6. HARMADIK ORSZÁG HATÓSÁGI JELZÉSÉVEL VALAMINT IDEIGLENES HATÓSÁGI JELZÉSSSEL ELLÁTOTT GÉPJÁRMŰVEK ELLENŐRZÉSÉRE ALKALMAZANDÓ ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

6.1 Közúti forgalomban végrehajtott ellenőrzések során alkalmazandó eljárási szabályok

Közúti forgalomban végrehajtott ellenőrzések során magas kockázati szintet képviselnek az Európán kívüli országok hatósági jelzésével ellátott gépjárművek. A Magyarország területén közúti forgalomban történő ellenőrzések során vizsgálni kell, hogy a Közösség vámterületén belül letelepedett természetes személy által használt, harmadik ország hatósági jelzésével ellátott gépjármű ideiglenes behozatalának jogcímei fennállnak-e. Az ellenőrzés során kiemelten vizsgálni kell az ideiglenes használat jogcímét. Az ellenőrzésről minden esetben jegyzőkönyvet kell készíteni a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket) 39. § (1)-(2) bekezdésére figyelemmel. Az ellenőrzés alá vont személy első meghallgatásáról készített ellenőrzési jegyzőkönyv a jogszerű, szakszerű és a bíróság előtt is védhető döntések alapkövetelményeit jelentik és az adott ügyben a tényállás maradéktalan tisztázását szolgálják.

A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell az ellenőrzés alá vont személy és az ellenőrzött gépjármű adatait. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell az ellenőrzés alá vont személyi adatait igazoló okmányokat, az okmányok hivatalos nevét, az azonosító adatait. Minden olyan személyi adatot írásba kell foglalni, amelyek alapján az ellenőrzés alá vont személy jogállása egyértelműen megállapítható.⁴⁶ Az ellenőrzött gépjárműre vonatkozó adatok közül fontos tisztázni:

⁴⁶ 2004. évi CXL. törvény közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól 39§ (1)(2)

- Hol, mikor és milyen körülmények között hozták be a gépjárművet az Európai Unió vámterületére
- Ki járt el a behozatalban a vámhatóságnál
- Mi a gépjármű felhasználásának célja
- Kik használják még a gépjárművet
- Milyen sűrű a gépjármű használata
- A beléptetést követően milyen időszakonként szállította ki a gépjárművet a Közösség vámterületéről
- Mikor kívánja visszavinni illetve újra kivinni a gépjárművet
- A visszavitel/újra kivitel időpontjáig mi a szándéka a gépjárművel
- Milyen felhatalmazás alapján használja a gépjárművet

Amennyiben az ellenőrzés alá vont személy munkaszerződést mutat be:

- Milyen tevékenységet végez a cégen belül
- Milyen rendszerességgel végzi a tevékenységet
- Hol végzi a tevékenységet
- Rendelkezik-e munkavállalási engedéllyel illetve vízummal

Vezető tisztségviselő esetén:

- A társaság végez-e bármilyen gazdasági tevékenységet a Közösségben
- Ha nem, akkor a társaság hol végzi a gazdasági tevékenységet
- A társaság hol tesz eleget adózási kötelezettségének
- Milyen jellegű tevékenységet végez a társaság
- A társaság által foglalkoztatott személyek száma

Az ellenőrzés alá vont személyre, illetve a gépjármű használatára vonatkozó adatok ismeretét követően az eljáró vámszervnek minősítenie kell a használat jogszerűségét. Amennyiben egyértelműen megállapítható, hogy a gépjármű ideiglenes behozatala részleges mentességgel vagy teljes mentességgel valósult meg, és ezen utóbbi esetben okmányyszerűen és kétséget kizáróan megállapítható a használat jogszerűsége, úgy a jegyzőkönyv felvételén túl további eljárásra nincs szükség.

Ha nem állapítható meg a behozatali vámok alóli teljes mentesség szerinti ideiglenes behozatal jogcíme és hitelt érdemlően nem tudja igazolni az általa nyilatkozott jogcím fennállását, vagy kétség merül fel a benyújtott okmányok hitelességének tekintetében,

úgy a Vk. 57. cikke alapján a vámjogi helyzet rendezése érdekében a szükséges intézkedéseket be kell vezetni. A Vámkódex 57. cikke értelmében „Ha a vámhatóság megállapítja, hogy az árut engedély nélkül léptették be a Közösség vámterületére, vagy azt kivonták a vámellenőrzés alól, megtesz minden szükséges intézkedést, az áru eladását is ideértve, a helyzet rendezése érdekében.”⁴⁷

Ezen intézkedések a következők:

A gépjármű hivatalos helyre történő beszállítását el kell rendelni amennyiben a vámellenőrzés biztonságos lefolytatásához az ellenőrzés helyszínén a feltételek nem adóttak. A gépjármű birtokosa köteles az elrendelésnek eleget tenni.

Az ellenőrző hivatalnak függetlenül attól, hogy ő vagy más vámhatóság jogosult-e az esetlegesen felmerülő vámtartozás kiszabására, a Vk. 89. cikk (2) és a 190. cikk alapján a vonatkozó közösségi és nemzeti jogszabályok, rendelkezések betartása mellett gondoskodnia kell a gépjárművet terhelő **vám és nem közösségi adók és díjak** biztosításáról. Mindaddig, míg az ügyfél nem nyújt vámbiztosítékot, a gépjárművet közvetlen vámfelügyelet alatt kell tartani. A vámbiztosíték összegéről a Ket. által meghatározott végzés döntési formában kell rendelkezni.

A vámhatóság minden szükséges intézkedést meghoz azon áru helyzetének rendezésére, amelyre az előírt feltételek alapján az eljárás nem zárult le.

„Ha a vámjogszabályok úgy rendelkeznek, hogy biztosíték nyújtása nem kötelező, a vámhatóság mérlegelheti ilyen biztosíték előírását, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a felmerült vagy esetleg felmerülő vámtartozást nem biztos, hogy az előírt határidőn belül megfizetik.”⁴⁸

Ha nincs szükség a vámbiztosítókra, akkor a vámhatóság kötelezettségvállalást kérhet a 189. cikk (1) bekezdésében említett személytől arra, hogy teljesíti a rá vonatkozó, jogszabályban foglalt kötelezettségeket.

⁴⁷ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról 57. cikk

⁴⁸ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról 190. cikk (2)

Az ügyféltől az említett biztosíték kérhető:

„- az ilyen biztosíték nyújtását előíró szabályok alkalmazásakor, vagy

- valamely későbbi időpontban, amikor a vámhatóság úgy találja, hogy a felmerült vagy esetleg felmerülő vámtartozást nem biztos, hogy az előírt határidőn belül megfizetik.”⁴⁹

A gépjármű közvetlen vámfelügyelet alá vételét a Vk. 4. cikk 13. pontjában és a 75. cikk a) pontjának harmadik francia bekezdése, továbbá a Vtv. 1. § (3) bekezdés 6. pont a) alpontjában rögzített előírások figyelembevételével szükséges elrendelni szintén végzéssel.⁵⁰

„„Vámfelügyelet” a vámhatóságok által a vámjogszabályok és – indokolt esetben – a vámfelügyelet alatt lévő árura vonatkozó egyéb rendelkezések betartásának biztosítása céljából általában tett intézkedés.”⁵¹

„Meg kell tenni minden szükséges intézkedést, az elkobzást és értékesítést is ideértve, az olyan áruval kapcsolatosan, amely:

nem adható ki, mert:

- a nyilatkozattevőnek felróható okok miatt nem volt lehetősége az áru megvizsgálásának elvégzésére vagy folytatására a vámhatóság által előírt határidőn belül, vagy

- nem mutatták be azokat az okmányokat, amelyeket be kell mutatni, mielőtt az árut a kért vámeljárás alá lehet vonni, vagy

- nem teljesítették azokat a kifizetéseket, vagy nem szolgáltatnak olyan biztosítékot az előírt határidőn belül, amelyeket a behozatali vagy kiviteli vámok tekintetében teljesíteni vagy szolgáltatni kellett volna,

⁴⁹ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról 190. cikk (2)

⁵⁰ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról 4. cikk 13., 75. cikk a, A közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. Törvény 1§ (3) 6.

⁵¹ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról 4. cikk 13.

- tilalom vagy korlátozás alá esik,⁵²

„a vámfelügyelet módjai:

- a) közvetlen vámfelügyelet: az áru őrzése – ideértve a vámhatóság által üzemeltetett közvámraktárat, és a hivatalból történő raktározást – vagy hivatalos kísérése,
- b) közvetett vámfelügyelet: a vámszervezet által gyakorolt minden egyéb felügyeleti forma,⁵³

A vámhatóság által üzemeltetett vámraktárban raktározott közösségi/nem közösségi áru után raktárdíjat kell fizetni, mely a betárolás napján keletkezik. Mértéke a közösségi vámjog végrehajtásának részletes szabályairól szóló 15/2004. (IV.5.) PM rendelet 58. § (1) bekezdés d, pontja alapján minden megkezdett 100 kg-onként és naponként 1000 forint.⁵⁴ A díjat akkor kell a vámtartozással egyidejűleg megfizetni vagy elszámolni, ha a vámhatóság által üzemeltetett raktárból való kitárolás szabad forgalomba bocsátással történik, vagy ha az árut a vámhatóság értékesíti. Amennyiben az árunak a vámhatóság által üzemeltetett raktárból való kitárolása olyan vámeljáráásban történik, amely vámfizetéssel nem jár, a raktárdíjat az árunak a vámhatóság által üzemeltetett raktárból való kitárolása előtt meg kell fizetni.

Ha az ügyfél vámbiztosíték nyújtási kötelezettségének maradéktalanul eleget tesz, úgy a közvetlen vámfelügyelet alatt tartás már nem indokolt, a közvetlen vámfelügyeletet meg kell szüntetni.

A közúti ellenőrzést követően az eljáró hivatalnak a tényállást maradéktalanul tisztáznia kell. Ha a rendelkezésre álló adatok nem elegendőek a végleges döntés meghozatalához, akkor bizonyítási eljárást kell lefolytatni.

⁵² A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közös Vámcodek létrehozásáról 75. cikk a,

⁵³ 2003. évi CXXVI. törvény a Közös vámjog végrehajtásáról 1.§ (3) bekezdés 6.

⁵⁴ A közösségi vámjog végrehajtásának részletes szabályairól szóló 15/2004. (IV. 5.) PM rendelet 58. § (1)

Amennyiben a hivatal megállapítja, hogy a helyszíni ellenőrzés, vagy a bizonyítási eljárás eredményeként a gépjármű tekintetében nem teljesültek az ideiglenes behozatal feltételei, úgy a vámtartozás kiszabására az a hivatal az illetékes ahol a vámtartozás keletkezett.

A Vk. 215. cikke alapján a vámtartozás keletkezésének helye:

- az a hely ahol az azt eredményező esemény történik (egyértelműen megállapítható, hogy hol került sor az ideiglenes behozatalba vételre),
- ha az említett helyet nem lehet meghatározni, az a hely, ahol a vámhatóság megállapította, hogy az áruk olyan helyzetben vannak, ami vámtartozás keletkezését eredményezi. Azaz nem állapítható meg, hogy melyik hivatal végezte el az ideiglenes behozatalba vételt, így az a hivatal lesz az illetékes a vámtartozás kiszabására, amelynek illetékességi területén az ellenőrzés lefolytatásra került.⁵⁵

A vámtartozás kiszabása során figyelemmel kell lenni arra, hogy az ideiglenes behozatalt az ügyfél milyen árunyilatkozattal (írásbeli, szóbeli, egyéb módon megtett vámárunyilatkozat) indítványozta.

Ha az „egyéb módon megtett vámárunyilatkozat” esetén utólag megállapítást nyer, hogy a gépjármű ideiglenes behozatala nem felel meg a Vhr. 558 – 562. cikkeken meghatározott feltételeknek, úgy a gépjárművet a Vhr. 234. cikk (2) bekezdése alapján jogellenesen behozottnak kell tekinteni. A vámtartozás ekkor a Vk. 202. cikk (1) bekezdés a) pontja alapján keletkezik, amelyet a 202. cikk (3) bekezdésben foglalt személyek részére ki kell szabni.⁵⁶

Írásbeli vagy szóbeli árunyilatkozat esetén, ha utólag megállapítást nyer, hogy a behozatali vámok alóli teljes mentességgel történő ideiglenes behozatalt a kért jogcím alapján nem lehetett volna indítványozni, úgy a vámtartozás a Vk. 204. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján keletkezik (ekkor a 204. cikk (3) bekezdésben foglalt személy részére

⁵⁵ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról 215. cikk

⁵⁶ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 1913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 558-562 cikk, 234 cikk (2)

A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról 202 cikk (1) a., (3).

kell a vámtartozást kiszabni). Ennek során figyelemmel kell lenni a Vhr. 859. és 860. cikkeiben foglaltakra is.⁵⁷

Ha az eljárás során megállapítást nyer, hogy az ügyfél a korábbi belépései során sem álltak fenn a gépjármű tekintetében az ideiglenes behozatal feltételei, úgy a vámtartozást a legelső ideiglenes behozatal alapján kell megállapítani és kiszabni, amely tekintetében egyértelműen megállapítható a jogsértés.

Amennyiben azonban a vámhatóság intézkedését követően kerül sor a vámtartozás megfizetésére, a vámtartozás kiszabásával párhuzamosan a hivatalnak intézkednie kell a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. törvény 61/A. § szerint a vámigazgatási bírság kiszabása felől is.⁵⁸

„ A vámkódexben, valamint az EK végrehajtási rendeletében, illetve e törvényben és e törvény végrehajtásának részletes szabályairól szóló rendeletben meghatározott,

a) gyűjtő vámáru-nyilatkozat benyújtási, vám elé állítási, vámáru-nyilatkozat benyújtási kötelezettségek megszegése,

b) átmeneti megőrzésre, a vámfelügyeletre, a vámeljárásra vonatkozó kötelezettségek megszegése,

c) más, a vámhatóság által jogszabályi felhatalmazás alapján végzett ellenőrzés feltételeinek biztosítására vonatkozó kötelezettségek megszegése,

d) vámszabad területtel, vámraktárral és tranzitterülettel összefüggő kötelezettségek megszegése,

e) a 33/A. § (5) bekezdése szerinti adatszolgáltatási kötelezettség hibás, hiányos, késedelmes teljesítése, illetve teljesítésének elmulasztása, továbbá

f) ellenőrzés akadályozása

⁵⁷ A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közöségi Vámkódex létrehozásáról 204. cikk (1) b., Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közöségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 859-860.

⁵⁸ 2003. évi CXXVI. törvény a közösségi vámjog végrehajtásáról 61/A §

esetén az eljáró vámszerv vámigazgatási bírságot szab ki.”⁵⁹

„Ha a mulasztás vagy tevékenység következtében vámhiány keletkezik, vámigazgatási bírságként – a (8) bekezdésben foglaltak kivételével – a vámhiány ötven százalékát kell kiszabni.”⁶⁰

Amennyiben az ideiglenes behozatalba vételt valamely magyarországi hivatal végezte el, úgy az ügyet a Ket. 22. § (2) bekezdés alapján át kell tenni az illetékes hivatal részére. Az áttételt – függetlenül attól, hogy a bizonyítási eljárás milyen szakaszban van – már akkor meg kell tenni, amikor egyértelművé válik, hogy az ideiglenes behozatalba vételt egy másik hivatal végezte el. E szabályt akkor is alkalmazni kell, ha a kiszabandó vámtartozás nem haladja meg a Vk. 215. cikk (4) bekezdésében meghatározott értékhatárt.⁶¹

Ha kétséget kizáróan megállapításra kerül, hogy a vámok alóli teljes mentességgel történő ideiglenes behozatalba vételt egy másik tagállam vámhatósága végezte el, úgy az ügyben keletkezett okmányokat a kiszabási eljárás lefolytatása érdekében a tagállamok közigazgatási hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásáról, valamint a vám- és mezőgazdasági jogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében e hatóságok és a Bizottság együttműködéséről szóló 515/97/EK tanácsi rendelet alapján át kell adni az illetékes tagállam vámhatósága részére. Ennek során a vám- és pénzügyőrségi szervek külföldi felekkel folytatott hivatalos levelezésének általános szabályairól szóló az 53/2008. (VI.4.) VPOP utasításban foglaltakra figyelemmel kell lenni.⁶²

Ha az ellenőrzés vámjogi szempontból olyan jogszerű használatot állapít meg, hogy tagállami vámeljárást igazoló okmány kerül benyújtásra, indokolt azok külföldi megerősítését kezdeményezni.

Azokban az esetekben, amelyek során az ellenőrzés vámjogi szempontból jogszerű használatot állapít meg, minden esetben tájékoztatni kell a rendőrhatóságot. A tájékoztatás történhet a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 23. § (6)

⁵⁹ 2003. évi CXXVI. törvény a közösségi vámjog végrehajtásáról 33/A § (5)

⁶⁰ 2003. évi CXXVI. törvény a közösségi vámjog végrehajtásáról 61/A §

⁶¹ 2004. évi CXL. törvény közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól 22. § (2),

A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról 215. cikk (4)

⁶² A Bizottság együttműködéséről szóló 515/97/EK tanácsi rendelet,

Külföldi felekkel folytatott hivatalos levelezésének általános szabályairól szóló az 53/2008. (VI.4.) VPOP utasítás

bekezdésében foglaltak alapján, mely értelmében a belföldön üzemeltetni kívánt külföldi rendszámmal ellátott jármű forgalomba helyezését a jármű belföldi üzemben tartója a tulajdonszerzést, illetőleg a jármű behozatalát követő legfeljebb 30 napon belül köteles kezdeményezni.⁶³

6.2 Eljárási szabályok a Közösség vámterületére Magyarországon keresztül belépésre jelentkező gépjárművek tekintetében

Mint már említettem ebben a témában; magas kockázatot képviselnek a közösség vámterületére Magyarországon keresztül belépésre jelentkező harmadik ország hatósági jelzésével ellátott gépjárművek. Ugyan ez a szempont érvényes a többi vámeljáráásra is.

a) A Közösség vámterületén letelepedett természetes személy részére behozatali vámok alóli teljes mentességgel történő ideiglenes behozatal:

„Harmadik országból a Közösség vámterületére Magyarország vámhatárán keresztül belépő, illetve más tagállamban beléptetett és árutovábbítási eljárás keretében Magyarországra továbbított, harmadik ország hatósági jelzésével ellátott gépjármű behozatali vámok alóli teljes mentesség mellett történő ideiglenes behozatali vámeljárása Közösség vámterületén belül letelepedett természetes személy részére – kivéve a harmadik országba akkreditált diplomáciai és konzuli képviselők tagjai (pl: Honvédelmi Minisztérium, Külügyminisztérium stb. kiküldöttei) – kizárólag EV okmánnyal (Vhr. 579. cikk) és vámbiztosíték nyújtása mellett végezhető el (Vhr. 581. cikk (1) bekezdés).”⁶⁴

Az EV okmány mellékleteként a nyilatkozattevőtől – a Vhr. 499. cikke alapján – két példányban kiállított külön nyilatkozatot kell megkövetelni, amelynek tartalmaznia kell a pontos jogszabályi helyet is, amely alapján a vámeljárást ténylegesen indítványozzák. A jogszabályi hivatkozásnak mindig egyértelműnek kell lennie, vagyis amennyiben egy

⁶³ 1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről 23.§ (6)

⁶⁴ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet)

cikk még a betűjeles bontáson túl bekezdésekre is bontható, akkor a lebontást e szintig meg kell követelni.⁶⁵

A nyilatkozat egy példányát a hivatalnak záradékolnia kell és a nyilatkozattevőnek át kell adnia, míg a másik példánya az árunyilatkozat hivatali példányának mellékletét képezi.

A vámbiztosítékot az általános szabályok szerint kell megállapítani. A vámérték megállapításának alapjául a hivatalnak az EUROTAX vagy a NADAGUIDES gépjármű értékelő programok adatait kell figyelembe vennie.

Az EV okmányon az 5300D03 eljáráskódot kell alkalmazni. Ezt követően a tételt határidő figyelésre az ÁRUREG vámfelügyeleti moduljában IBH (Ideiglenes behozatal részleges vagy teljes vámmentesség esetén) jogcím kód megadásával fel kell venni.

Az EV okmány vámhatóság feljegyzései részére szolgáló J/rovatban az alábbiak feltüntetése szükséges:

- elidegenítésre vonatkozó korlátozás,
- az eljárás lezárására nyitva álló határidő (visszaviteli határidő) pontos dátuma,
- figyelem felhívás arra vonatkozóan, hogy a kiléptetés tényét minden esetben EV okmánnyal kell igazolni.

Az ideiglenes behozatal elszámolása az általános szabályok szerint történik, azaz a kiléptetés igazolásául az ügyfél szóbeli vagy írásos nyilatkozata nem fogadható el.

Amennyiben a vámeljárást kérő nem tudja igazolni az általa indítványozott vámeljárást – hivatkozott jogszabályi rendelkezésekben meghatározott és az előzőekben részletezett – feltételeit, úgy a behozatali vámok alóli teljes mentességgel történő ideiglenes behozatal még EV okmány és vámbiztosíték nyújtása mellett sem végezhető el, ebben az esetben természetesen szóba jöhet a részleges mentességgel történő ideiglenes behozatali vámeljárást lefolytatása, amely az általános szabályok szerint végezhető el.

⁶⁵ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkodeket létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 499. cikk

b) Közösség vámterületén kívül letelepedett természetes személy részére behozatali vámok alóli teljes mentességgel történő ideiglenes behozatal

A Vhr. 558. cikke alapján indítványozott vámeljáráskor a hivatal a Vhr. 579. cikke alapján megkövetelheti EV okmány benyújtását, amikor nagy összegű behozatali vámokról van szó, vagy a kapcsolódó kötelezettségek be nem tartásának komoly kockázata áll fenn. EV okmány megkövetelése esetén a vámeljáráshoz alá vonás – szállítóeszközök tekintetében – minden esetben biztosíték nyújtásától függ (Vhr. 581. cikk (1) bekezdés) és a („Közösség vámterületén letelepedett természetes személy részére behozatali vámok alóli teljes mentességgel történő ideiglenes behozatal”) meghatározott eljárási szabályokat be kell tartani.

A Vhr. 561. cikk (1) bekezdés a) pontja alapján a vámeljáráshoz kizárólag EV okmánnyal és vámbiztosíték nyújtásával végezhető el tekintettel arra, hogy a gépjármű forgalomba helyezésre kerül.⁶⁶

6.3 Különleges jelzéssel és ideiglenes rendszámtáblával ellátott személygépjárművek ellenőrzése során alkalmazandó eljárási szabályok

A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 52. § (1) bekezdése szerint „Az ideiglenes rendszámtáblát önjáró munkagépre, (a továbbiakban: munkagép) és azon járművekre kell kiadni, melyet Magyarországon forgalomba még nem helyeztek, vagy a forgalomból végleg kivonták, illetve amelynek az állandó rendszámmal történő közlekedése bármely okból átmenetileg nem lehetséges.”⁶⁷

⁶⁶ Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (végrehajtási rendelet) 558,579,581 (1),561 (1) a.

⁶⁷ A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 52. § (1)

A közlekedési igazgatási hatóság:

1. az ideiglenes behozatali vámeljárással vont járműre V betűjelű,
2. a jármű javítási és jármű kereskedelmi tevékenység ellátásához a belföldi jármű más Európai Gazdasági Térség államba történő javítási, illetve kereskedelmi jellegű szállítása, illetve kísérlet vagy kipróbálás céljából üzemeltetett járműre P betűjelű,
3. „a belföldön vásárolt, illetve a belföldön forgalomba helyezett jármű kivitelére, indokolt esetben a Magyarországon már forgalomba helyezett, külföldön tartózkodó, érvényes hatósági jelzéssel nem rendelkező jármű hazaszállítására, az érvényes hatósági engedély nélkül Magyarországon tartózkodó gépjármű reexportjára, a Magyarországon elvesztett, megrongálódott, illetve érvénytelen külföldi rendszámtábla ideiglenes pótlására, a Magyarországon még forgalomba nem helyezett új gépjármű külföldre viteléhez és a 79. §-ban meghatározott érvényességi időn belüli visszahozatalához (így különösen: kiállításra vitel) Z betűjelű,”
4. az olyan járműre, amelynek magyar forgalmi engedélyét és rendszámtábláját az ország területének végleges elhagyása miatt beszolgáltatják, CD betűjelű,
5. az önjáró munkagépre és kérelemre, arra a járműre, amely forgalmi engedéllyel, valamint rendszámtáblával nincs ellátva és a közúti forgalomban történő ideiglenes részvétele indokolt, továbbá az elvesztett rendszámtábla ideiglenes pótlására E betűjelű,
6. a mezőgazdasági erőgép tulajdonosa (üzemben tartója) részére M betűjelű ideiglenes rendszámtáblát ad ki és használatát engedélyezi.⁶⁸

6.3.1. M betűjelű ideiglenes rendszámtábla használata

A forgalomba helyezésre nem kötelezett lassú járművek közül a mezőgazdasági erőgépek M betűjelű ideiglenes rendszámtáblával, ideiglenes forgalomba tartási engedéllyel és a rendszámtáblához tartozó indítási naplóval vehetnek részt közúti forgalomban.

Az M betűjelű rendszámtáblára jogosult:

⁶⁸ A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 52. §, 79 §

- a magajáró mezőgazdasági és erdészeti gépek
- a magajáró műtrágyázó és szerves trágya a szóró gépek
- a magajáró permetezőgépek
- a speciális magajáró eszközhordozók
- a mezőgazdasági tevékenységre alkalmazandó magajáró rakodógépek, amely tervezési sebessége szerint 25 km/óránál gyorsabb sebességgel haladni nem képes, illetve amelynek megengedett legnagyobb sebességét a típusbizonyítvány, illetőleg a közlekedési hatóság 25 km/h értékben határozza meg.

Az M betűjelű ideiglenes rendszámtáblával kizárólag csak Magyarország területén lehet közlekedni.

Az M betűjelű ideiglenes rendszámtáblát csak az indítási naplóban feljegyzett járműre lehet felszerelni. A rendszámtábla csak olyan járműre szerelhető fel, amely műszaki állapota közúti közlekedésre alkalmas. A feltételek betartásáért a jármű üzemben tartója a felelős.

Az M betűjelű ideiglenes rendszámtáblát a közúti forgalomban részvételnél köteles a gépjárművön jól látható módon elhelyezni, valamint az indítási napló rovatait értelemszerűen kitölteni.

Az M betűjelű ideiglenes rendszámtáblával ellátott jármű vezetője a közúti közlekedés során köteles igazolni ideiglenes forgalomban tartási engedéllyel és indítási naplóval a rendszámtábla használatának jogszerűségét, valamint a külön jogszabályban meghatározottak szerint a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás fennállását.

Az M betűjelű ideiglenes rendszámtáblához kiadott ideiglenes forgalomba tartási engedély érvényességi ideje háromévente cserével hosszabbítható a rendszámtábla használatára való jogosultság fennállásának igazolásával egyidejűleg.

Az üzemben tartó az ideiglenes forgalomba tartási engedély érvényességi idején belül köteles bejelenteni a közlekedési igazgatási hatóságnál az M betűjelű ideiglenes rendszámtáblával üzemeltetett járműveket érintő változásokat. A közlekedési igazgatási hatóság a bejelentés alapján az indítási naplót kiegészíti a használni kívánt jármű

jogszabályban meghatározott adataival, a kérelemnek megfelelően érvényteleníti a már bejegyzett adatokat.

A rendszám tábla eltűnését, megrongálódását a tulajdonos köteles haladéktalanul a közlekedési igazgatási hatóságnál bejelenteni. Amennyiben a jogszabályban meghatározott, fent említett kötelezettségek megsértését a rendőrség megállapítja, az indítási naplót és a hozzá tartozó ideiglenes forgalomba tartási engedélyt valamint az M betűjelű rendszám táblát elveszi, és az engedélyező hatóság azokat hat hónapra visszavonja.⁶⁹

6.3.2. P betűjelű ideiglenes rendszám tábla használata

A P betűjelű ideiglenes rendszám tábla jármű javítási és kereskedelmi tevékenység ellátásához illetve kereskedelmi jellegű szállításához, illetve kísérlet vagy kipróbálás céljából üzemeltetett járműre adható ki.

P betűjelű rendszám táblára jogosult:

- a fő tevékenysége szerint járműgyártásra, járműjavításra jogosult szervezet,
- a fő tevékenysége szerint gépjármű-kereskedelemre jogosult szervezet, vállalkozás,
- a közlekedési kutatóintézet,
- egyéb olyan intézmény, amelynek tevékenysége indokolja a még forgalomba nem helyezett vagy a forgalomból ideiglenesen kivont jármű ideiglenes részvételét a közúti forgalomban.

A P betűjelű rendszám tábla csak olyan járműre szerelhető fel, amely a közúti közlekedésre alkalmas műszaki állapotban van. E feltételek betartásáért a jármű üzemben tartója a felelős.

⁶⁹ 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról 69§

Az ideiglenes rendszámáblával ellátott járműnek közúti forgalomban való részvételéről a közlekedési igazgatási hatóság által hitelesített indítási naplót kell vezetni. A gépjármű használata az ideiglenes forgalomban tartási engedély jogosítottján vagy a vele munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személyen kívül másnak nem engedhető át. A személy- és teherszállítás, valamint a vontatás tilos. A korlátozás alól az engedélyező közlekedési igazgatási hatóság indokolt esetben mentességet adhat. A közlekedési igazgatási hatóság a jogszabályban előírt korlátozásokon túl egyéb indokolt megszorításokat rendelhet el. Erről és a jogszabályban meghatározott tilalmak alóli felmentésről határozatot hoz.

A P betűjelű rendszámáblával ellátott járművek csak ideiglenes forgalomba tartási engedéllyel és a rendszámáblához tartozó indítási naplóval vehetnek részt a közúti forgalomban. Amennyiben az engedélyező hatóság megállapítja, hogy rendszámáblát nem az engedélynek megfelelően használták, azt hat hónapra visszavonhatják. Egy évre vonja vissza a hatóság a rendszámáblát, ha a rendszám jogosítottja az indítási naplót rendszertelenül vagy az ellenőrzést nehezítő más módon vezeti, a rendszámáblát arra jogosulatlanul átadja, a rendszámáblát nem rendeltetésszerűen használja, illetve az engedélyben előírt feltételeket hat hónapon belül kétszer megszegi.⁷⁰

6.3.3. E betűjelű ideiglenes rendszámábla használata

A Magyarországra harmadik országból importált, közúton behozott, közúti közlekedésben részt vevő járműre az E betűjelű ideiglenes rendszámáblát és az ideiglenes forgalomban tartási engedélyt a határvámhivatal, szállítóeszközön behozott járműre a közlekedési igazgatási hatóság adja ki. A közlekedési igazgatási hatóság az E betűjelű ideiglenes rendszámáblát és az ideiglenes forgalomban tartási engedélyt a származásellenőrzést követően adja ki, illetve a határvámhivatal által kiadott hatósági jelzést és engedélyt meghosszabbítja. A korlátozások tekintetében a meghosszabbítás során a közlekedési hatóság által kiadott Műszaki Adatlapban meghatározottakat kell figyelembe venni.

⁷⁰ 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról 70§

Az E betűjelű ideiglenes rendszámáblának az elosztásáról a NAV Központi Hivatal nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza a jármű alvázszámát, gyártmányát, típusát, az ideiglenes forgalomban tartási engedély számát, a személyszállítási, teherszállítási, illetve vontatási tilalom elrendelését, valamint a vámeljárást kérő természetes vagy jogi személy nevét, lakcímét, illetőleg telephelyének címét, valamint a kiadott ideiglenes rendszámot és annak érvényességi idejét.

Az E betűjelű ideiglenes rendszámáblával ellátott járművel csak Magyarország területén lehet közlekedni.⁷¹

6.3.4. P, E, M ideiglenes rendszámáblával ellátott személygépjárművek ellenőrzése

Az ideiglenes rendszámáblával rendelkező gépjárművek ellenőrzésének teljesítése összekapcsolódik a harmadik ország forgalmi rendszámával rendelkező gépjárművekkel kapcsolatban meghatározott feladatokhoz. Az ideiglenes rendszámáblával rendelkező gépjárművek ellenőrzése során a hivatal elsődlegesen mindig azt ellenőrizte, hogy a gépjármű vámjogi sorsa rendezésre került-e. Ezután került sor a jogszerű használat ellenőrzésére.

A P betűjelű ideiglenes rendszámáblával ellátott gépjármű használata során a hivatal a gépjármű vámjogi sorsán kívül az ideiglenes forgalomban tartási engedélyt, annak érvényességét és az ideiglenes forgalomba tartási engedély jogosítottját vagy vele munkavégzésre irányuló személy jogosultságát vizsgálta. A vizsgálat továbbá kiterjedt a személy- és teherszállításra, valamint a vontatásra és az indítási napló vezetésére egyaránt.

Az E betűjelű ideiglenes rendszámáblával ellátott járművek ellenőrzése a vámjogi rendeltetésen túl az ideiglenes forgalomba tartási engedélyre, annak érvényességére, annak jogosítottjára terjedt ki. Hivatalom az E betűjelű ideiglenes rendszámáblával

⁷¹ . 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról 68§

rendelkező gépjármű ellenőrzése során vizsgálta, hogy a gépjármű szerepel-e a hazai vagy a nemzetközi körözési információs rendszerben.

M betűjelű ideiglenes rendszám táblával ellátott járműveknél kivétel nélkül csak a rendszám tábla használatához szükséges okmányok ellenőrzésére került sor.

7. A REGISZTRÁCIÓS ADÓ HATÁSA, ALKALMAZÁSÁNAK TAPASZTALATAI

7.1 A regisztrációs adó hatásai és alakulása 2004-től

A regisztrációs adó Magyarországon fiatal adónemnek számít, mégis elmondható róla, hogy ez az Európai Unió által legvitatottabb adónemünk. Bevezetése az Európai Unióhoz történő csatlakozáshoz köthető, de már 2004. február 1-én bevezették. Ekkoriban ezt a döntéshozók költségvetési bevételek növelésével indokolták.

Voltak azonban a regisztrációs adónak piac szabályzó hatásai is. Elsősorban a központi költségvetést kívánták pótolni, másodsorban a belföldi és a külföldi gépjárműpiacot kívánták ilyen módon szabályozni. Ez arra értendő, hogy 2004. május 1. után a közösségi árukra megszűntek a vámok és ennek hatására a magyarországi autópiac nem tud majd versenybe maradni a nyugat-európai versenytársaival.

A regisztrációs adó magasabb összegben terhelte a behozott, használt személygépkocsikat, mint a Magyarországon már forgalomba helyezett használt személygépjárműveket, emiatt az importőrök az Európai Bírósághoz fordultak.

Az Európai Bizottságig megállapította, hogy a regisztrációs adó az akkori formájában ellentétes volt a közösségi joggal.

A regisztrációs adó közösségi jogba ütköző részének visszatérítését a magyar jogban jogalkotás útján kellett megoldani. A jogalkotó 2006-ban úgy döntött, hogy nem általános jellegű visszatérítési szabályokat fektet le a magyar jogban az uniós jogba ütköző adók visszatérítése tekintetében, hanem a regisztrációs adó vonatkozásában külön törvényt alkot a visszatérítés szabályairól.

Ennek alapján fogadta el az Országgyűlés a regisztrációs adó részleges visszatérítéséről szóló 2006. évi CXXX. törvényt. A törvény alapján a visszatérítés kérelemre történt annál

az adóhatóságnál, amely korábban az adót kivetette. A kérelem benyújtására 180 napos határidő állt rendelkezésre. A visszatérítés szempontjából fontos volt annak rögzítése, hogy a 2004. május 1. és 2005. december 31. között hatályos regisztrációs adóra vonatkozó szabályozást érintette az ítélet, ezért a visszatérítendő adó is erre az időszakra vonatkozhatott. Ennek oka, hogy 2006. január 1-jétől már új, úgynevezett avultatási skála alapján csökkentett adó mértéket kellett figyelembe venni a használt gépjárművek tekintetében, így megszűnt az uniós jogba ütköző tényező a regisztrációs adó rendszerében.

2009-ben Brüsszelben újra terítékre került a magyar regisztrációs adó, ami az Európai Unió szerint még mindig nem képes garantálni az ítélezési gyakorlatban megállapított követelményeket, mivel egy másik tagállamokból származó, ám az átlagosnál kisebb értékű használt autókat magasabb adó terheli, mint a hasonló magyar gépkocsikat.

Ennek következményeként 2011-ben változott az avultatás a regisztrációs adóban.

A kormány döntése értelmében 2012-től ismét jelentősen csökkent a regisztrációs adó mértéke és ezzel a járműpark fiatalítását szeretnék fellendíteni, valamint minimálisra csökkenteni a hazánkban külföldi rendszámmal közlekedő gépjárművek számát.⁷²

A regisztrációs adó csökkentésének hatására kevesebb ebből származó bevétel folyt be a központi költségvetésbe. A csökkenés hatására azonban megnövekedtek a forgalomba helyezések száma, ami további bevételekkel növeli a költségvetést.⁷³

1. táblázat: a regisztrációs adók várható díjai Magyarországon 2004. május 1-jétől⁷⁴

	Környezetvédelmi besorolás 5-nél jobb	Környezetvédelmi besorolás 5-nél jobb 5 vagy annál rosszabb
Otto-motor 1400 cm ³ -ig, dízelmotor 1700 cm ³ -ig	90 000 Ft/db	200 000 Ft/db
Otto-motor 1401-1800 cm ³ -ig, dízelmotor 1701-2000 cm ³ -ig	150 000 Ft/db	400 000 Ft/db
Otto-motor 1800 cm ³ felett, dízelmotor 2000 cm ³ felett	640 000 Ft/db	1 600 000 Ft/db

⁷²http://www.autonavigator.hu/sztori/a_regisztracios_ado_tortenete-5463
http://www.hvgorac.hu/sites/portal/default.aspx?page=journal&article=europai_jog_2010_4_25.htm
http://www.logsped.hu/regisztracios_ado_modositasat_keri_brusszel.htm

⁷³ http://www.vezess.hu/magazin/alig_van_regado_bevetel_megis/36674/

⁷⁴ <http://autotechnika.hu/uploads/files/archiv/2003/10/65-67.pdf>

Egyéb személygépkocsi	90 000 Ft/db	90 000 Ft/db
Muzeális jellegű gépkocsi	200 000 Ft/db	200 000 Ft/db

2. táblázat: 2014-es adótételek személygépkocsik esetén⁷⁵

Adó - kate- góri a	A személygépkocsi műszaki tulajdonságai	Adótétel [A személygépkocsi környezetvédelmi osztályba sorolása a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KÖHÉM rendelet 5. számú mellékletének II. pontja szerint]				
		11-nél jobb	9-11	6-8	4	4-nél rosszabb
1.	Otto-motoros személygépkocsi 1100 cm ³ -ig és dízelmotoros személygépkocsi 1300 cm ³ -ig	45 000 Ft/db	180 000 Ft/db	270 000 Ft/db	360 000 Ft/db	540 000 Ft/db
2.	Otto-motoros személygépkocsi 1101-1400 cm ³ -ig és dízelmotoros személygépkocsi 1301-1500 cm ³ -ig	65 000 Ft/db	260 000 Ft/db	390 000 Ft/db	520 000 Ft/db	780 000 Ft/db
3.	Otto-motoros személygépkocsi 1401-1600 cm ³ -ig és dízelmotoros személygépkocsi 1501-1700 cm ³ -ig	85 000 Ft/db	340 000 Ft/db	510 000 Ft/db	680 000 Ft/db	1 020 000 Ft/db
4.	Otto-motoros személygépkocsi 1601-1800 cm ³ -ig és dízelmotoros személygépkocsi 1701-2000 cm ³ -ig	135 000 Ft/db	540 000 Ft/db	810 000 Ft/db	1 080 000 Ft/db	1 620 000 Ft/db
5.	Otto-motoros személygépkocsi 1801-2000 cm ³ -ig és dízelmotoros személygépkocsi 2001-2500 cm ³ -ig	185 000 Ft/db	740 000 Ft/db	1 110 000 Ft/db	1 480 000 Ft/db	2 220 000 Ft/db
6.	Otto-motoros személygépkocsi 2001-2500 cm ³ -ig és dízelmotoros személygépkocsi 2501-3000 cm ³ -ig	265 000 Ft/db	1 060 000 Ft/db	1 590 000 Ft/db	2 120 000 Ft/db	3 180 000 Ft/db
7.	Otto-motoros személygépkocsi 2500 cm ³ felett és dízelmotoros személygépkocsi 3000 cm ³ felett	400 000 Ft/db	1 600 000 Ft/db	2 400 000 Ft/db	3 200 000 Ft/db	4 800 000 Ft/db
8.	A 6/1990. (IV. 12.) KÖHÉM	0 Ft/db				

⁷⁵ A regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény

	rendelet szerinti elektromos meghajtású, kizárólag elektromos úton tölthető személygépkocsi	
9.	A 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet szerinti hibrid (elektromos és Ottó-, vagy elektromos és dízelmotoros) hajtású, illetőleg az 1-8. kategória alá nem tartozó egyéb személygépkocsi	76 000 Ft/db

3. táblázat: 2014-es adótételek motorkerékpárok esetén⁷⁶

Adókatégória	A motorkerékpár műszaki tulajdonságai	Adótétel
1.	80 cm ³ -ig	20 000 Ft/db
2.	81-125 cm ³ -ig	95 000 Ft/db
3.	126-500 cm ³ -ig	135 000 Ft/db
4.	501-900 cm ³ -ig	180 000 Ft/db
5.	901 cm ³ -től	230 000 Ft/db

4. táblázat: Az adó összegének meghatározása a gépjármű forgalomba helyezésétől számított időtartam figyelembevételével⁷⁷

Az adó összegét a vámhatóság az alábbi táblázat és képlet együttes alkalmazásával állapítja meg.

I. A gépjármű forgalomba helyezésétől az adóigazgatási eljárás kezdetének hónapjáig eltelt hónapok száma	II. A Melléklet I. része szerinti adótétel csökkenés mértéke
2-ig	0,06
3-4	0,10
5-6	0,14
7-12	0,20
13-24	0,31
25-36	0,41
37-48	0,49
49-60	0,56
61-72	0,62
73-84	0,68
85-96	0,72
97-108	0,76
109-120	0,79
121-132	0,82
133-144	0,85
145-156	0,87
157-168	0,89
169-	0,90

⁷⁶ A regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény

⁷⁷ A regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény

A 2004-es és a 2014-es regisztrációs adó mértékét ábrázoló táblázatokból megállapítható, hogy a bevezetése óta sokat változott ez az adó nem kezdve az avultatási rendszer bevezetésével. A mai hatályos táblázatból kirajzolódik, hogy a 2004-es viszonyítva sokkal kedvezőbbek összegek kerültek megállapításra.

7.2 A regisztrációs adó alkalmazásának tapasztalatai

A harmadik ország rendszámával ellátott gépjárművek behozatala nemcsak a hatályos vámjogszabályok rendelkezéseit sértik, hanem az adójogszabályokban foglalt rendelkezéseket is, azáltal, hogy nem csak a vám és nem közösségi adók nem kerülnek befizetésre, hanem a regisztrációs adó sem.

Mivel az ország területén főszabályként csak magyar rendszámmal használhatóak a magyar üzembentartóval rendelkező járművek, ezért ki kell térnünk a regisztrációs adóra és maga a NAV által végzett regisztrációs adóigazgatási eljárásra is.

A regisztrációs adóigazgatási eljárások rendjét a regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény szabályozza.

A törvény rendelkezései alapján regisztrációs adót kell fizetni a Magyarország területén forgalomba helyezendő személygépkocsi és lakóautó, valamint motorkerékpár után, továbbá a gépjárműflotta-üzemeltető személygépkocsijának belföldi illetőségű személy részére történő bérbeadása esetén.⁷⁸

A regisztrációs adót az a személy vagy vállalkozás fizeti meg, akinek a részére megtörténik a gépjármű forgalomba helyezése. Azonban gépjármű értékesítésben kialakult gyakorlat, hogy az esetek nagyobb részében a gépjárművet importáló fizeti meg a regisztrációs adót. Erre a 2003. évi CX. törvény is lehetőséget biztosít.⁷⁹

⁷⁸ A regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény (1)

⁷⁹ A regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény

A regisztrációs adó ügyintézésének első lépcsője a Nemzeti Közlekedési Hatóság, ahol megállapításra kerül, hogy a gépjármű megfelel-e forgalomba helyezés feltételeinek. Elvégzik a gépjármű besorolását, illetve a műszaki és környezetvédelmi osztályba sorolási adatait, illetve a gépjármű első forgalomba helyezésének dátumát is rögzítik, a Jármű Műszaki Adatlapja nevű nyomtatványon. A Közlekedési Hatóságtól kapott Műszaki Adatlappal lehet továbbmenni a kijelölt vámhivatalhoz.⁸⁰

A regisztrációs adó megfizetésére irányuló adóigazgatási eljárás megindításához az Igazgatóságához egy példányban kell benyújtani a Regisztrációs Adó Adatlap elnevezésű okmányt, a gépjárművek számának megfelelő számú betétlapot és a mellékleteket. Mellékletként a Jármű Műszaki Adatlap és a tulajdonjogot igazoló okmány, valamint a külföldi forgalmi engedély, amennyiben az rendelkezésre áll kell megkövetelni. Új, még forgalomba nem helyezett gépjárművek esetén műszaki adatlap helyett megfelelőségi nyilatkozat vagy járműkísérő lap is elfogadható.

Az adóigazgatási eljárás kezdeményezhető papír alapon vagy elektronikus úton. Az elektronikus adóigazgatási eljárásnál két formát különböztetünk meg. Van a könnyített eljárás, amelyet azon adózók vehetnek igénybe, akik rendelkeznek "kötegetelt fizetési engedéllyel". Kizárólag új, forgalomba még nem helyezett gépjárművekre vehető igénybe. Az adó megfizetése az eljárást megelőzően befizetett összeg elszámolásával történik.

Normál eljárás azon adózók vehetnek igénybe, akik nem rendelkeznek a könnyített regisztrációs adóigazgatási eljárás kritériumaival. Új és használt gépjárművek adóigazgatási eljárás alá vonása kérhető ilyen módon.⁸¹

Az elektronikus regisztrációs adóigazgatási eljárást leginkább csak vállalkozások valamint márkakereskedők alkalmazzák, akik gépjármű kereskedéssel foglalkoznak. A papír alapú regisztrációs adóigazgatási eljárás legfőképpen a magánszemélyek által preferált ügyintézési forma. Ennek egyik oka az lehet, hogy ezek a személyek a külföldről importált személygépjárművet nem kereskedelmi céllal kívánják forgalomba helyezni, ezért nem számítanak gyakorlott ügyfélnek.

⁸⁰ <http://www.regado.eu/ContentPages/regisztraciosadofolyamata.html>

⁸¹ A Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnöke által kiadott 1092/2012. számú eljárási rend a regisztrációs adó megállapítására irányuló elektronikus adóigazgatási eljárásokról

A regisztrációs adóeljárás során kivetett adó megfizetése után a gépjárművek forgalomba helyezését és a rendszámtábla kiadását az okmányirodák végzik.

A regisztrációs adó 2004 februárjában történt bevezetése után lett egyre több külföldi rendszámú gépjármű, mivel így kívánták az adó fizetési kötelezettséget elkerülni. Magyarországon már ipari méreteket öltött a külföldön forgalomba helyezés a drága autók esetében. Tömegesen kerültek el itthon élő és magyarországi állandó lakhelyű tulajdonosok az új autókra kiugróan magas regisztrációs adót és a 27%-os általános forgalmi adót főként szlovák és német rendszámmal.

8. ÖSSZEGZÉS

Szakdolgozatom legfőbb célja az volt, hogy bemutassam Magyarországon gépjárművekkel elkövetett adócsalások egyik részét és a hozzájuk kapcsolódó vámeljáráásokat, szabályokat és használatuk feltételeit. Ebből az indokból ragadtam ki a regisztrációs adót is, mert ezen gépjárművek tekintetében természetesen az sem kerül megfizetésre, mint ahogy a magyar forgalomba helyezés további költségei sem.

2012. január 1-től a regisztrációs adó mértéke drasztikusan csökkent. Ennek következtében 2013-ban a magán vásárlók lassú visszatérése jellemezte a piacot, Európában a magyar piacon az új autó vásárlások növekedtek a legnagyobb mértékben, a céges vásárlás aránya elérte, sőt esetenként meghaladta a 80 százalékot, ami igen egészségtelen arány és egyértelműen jelzi, hogy a magánvásárlók továbbra sem jelentek meg a piacon. Emellett a jelentősen növekvő használt autó import szerkezete igen kedvezőtlen irányt vett.⁸²

⁸² http://nol.hu/gazdasag/20140103-optikai_tuning_az_autopiacon-1435633

A regisztrációs adó csökkenése és az ellenőrzések hatására csökkent a külföldi rendszámú személygépkocsik száma, azonban a regisztrációs adó elkerülése érdekében jellemzőek az okmányhamisítások. Korábban az adó megfizetését igazoló Igazolást hamisították, amelynek megelőzésére az adóeljárást lefolytató adóhatóság és a forgalomba helyezést végző okmányiroda között elektronikus kapcsolatot hoztak létre. Utóbbi időben az adó összegét meghatározó környezetvédelmi osztályba sorolást „változtatják” a Jármű Műszaki adatlap megamisításával.

A NAV által bevezetett ellenőrzések is rámutattak arra, hogy legtöbb esetben visszaélés történik a külföldi rendszámú gépjárművek a használatakor, éppen ezért szükséges a jogszabályok pontos alkalmazása és betartása. A megállapított jogsértések száma továbbra sem mutat csökkenő tendenciát, tehát továbbra is indokolt a folyamatos ellenőrzés.

Összegzésképp megállapítható, hogy a folyamatos vámellenőrzések eredményeképpen a magyar tulajdonosok által használt harmadik ország hatósági jelzésével ellátott gépjárművek száma csökkent a magyar utakon, azonban a jellemzően szlovák illetve német hatósági jelzésű autók száma még mindig jelentős. Bár e rendszámú gépjárművek használata szigorú szabályokhoz kötött a magyar lakcímmel rendelkező tulajdonosok számára, még mindig ezzel a módszerrel próbálják elkerülni a nem közösségi adók és díjak megfizetését, ezért a nemzeti pénzügyi érdekek védelmében további ellenőrzések szükségesek ezen jogszerűtlen cselekmények megszüntetésére.

9. IRODALOMJEGYZÉK

1. A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK Rendelete a Közöségi Vámkódex létrehozásáról - A Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK Rendelete a Közöségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról
2. A közöségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. Törvény
3. A közöségi vámjog végrehajtásának részletes szabályairól szóló 15/2004. (IV. 5.) PM rendelet
4. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény
5. A Bizottság együttműködéséről szóló 515/97/EK tanácsi rendelet
6. Külföldi felekkel folytatott hivatalos levelezésének általános szabályairól szóló az 53/2008. (VI.4.) VPOP utasítás
7. A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet
8. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal szervezetéről és egyes szervek kijelöléséről szóló 273/2010. (XII.9.) Kormányrendelet
9. A regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény
10. A 2000. évi C. törvény a számvitelről
11. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnöke által kiadott 1092/2012. számú eljárási rend a regisztrációs adó megállapítására irányuló elektronikus adóigazgatási eljárásokról
12. http://autovezetes.network.hu/blog/kozlekedes_klub_hirei/trukkok-es-kiskapuk-kulfoldi-rendszammal-magyar-utakon
13. http://nav.gov.hu/data/cms213354/Elektronikus_arunyatkozatok.pdf
14. http://jogszabalykereso.mhk.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=47852.517057
15. http://www.autonavigator.hu/sztori/a_regisztracios_ado_tortenete-5463
16. http://www.hvgorac.hu/sites/portal/default.aspx?page=journal&article=europai_jog_2010_4_25.htm
17. http://www.logsped.hu/regisztracios_ado_modositasat_keri_brusszel.htm
18. http://www.vezess.hu/magazin/alig_van_regado_bevetel_megis/36674/
19. <http://autotechnika.hu/uploads/files/archiv/2003/10/65-67.pdf>

20. <http://www.regado.eu/ContentPages/regisztraciosadofolyamata.html>
21. http://nol.hu/gazdasag/20140103-optikai_tuning_az_autopiacon-1435633